

РІВ ЗАКОНЕН 1919.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

видається щодня, крім неділі.
ціною: чотири і суботу,
п'ять.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ,
33 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, повідомлення і членські внески
надіслати на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1919.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday
by Ukrainian National Association
at 33 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium
rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІВ XXIV. ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., субота 17-го червня 1919. Ч. 73. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, June 17, 1919. No. 73.

ДАЛЬШИЙ НАСТУП РОСІЙСЬКИХ ВІЙСК СЛАБНЕ.

Москалі мали полонити 152.000 Австрійців і здобути 163 гармат.

РОСІЙСЬКІ ВТРАТИ ТРИ РАЗИ БІЛЬШІ ВІД АВСТРІЙСЬКИХ.

ВІЛСОН КАНДИДАТОМ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА ПРЕЗИДЕНТА.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ГІНДЕНБУРГ ЗАВДАВ МОСКАЛЯМ
ДУЖЕ ТЯЖКІ ВТРАТИ.

БЕРЛІН, 14. червня. — На пошу-
дів армії Гінденбурга сильні
війни російських військ зістали відбиті
і величезні втрати для Москалів.

Німеческий генеральний штаб доно-
сить:

На пошудів від озера Нароч наша пату-
дів напад на передній окопі Москалів і по-
дів напад з 60 полоненими.

На північ від Баранович Москалі розпоча-
ли наступ, уможиваючи велику масу війська. Москалі
перевели 7 нападів, але безуспішно. Від нападів
відбито з дуже тяжкими втратами на неприятеля.

В останніх днях війни війська бомбардува-
ли величезні шкати на захід російської армії
і величезні шкати.

МОСКАЛІ ПОЛОНИЛИ ЗНОВА 6.000
АВСТРІЙЦІВ.

ПЕТРОГРАД, 14. червня. — Росій-
ський генеральний штаб оголосив от-
рим:

Зовнішній фронт ліній, починаючи від Прип'яті аж
до границі Румунії, неперервно утримує
нашими військами. Протягом останнього дня по-
дів напад з 20 офіцерів і 6.000 чоловік та здо-
бути 6 гармат і 10 машинних кулеметів. Від по-
дів нападів число полонених збільшило 120.000
чоловіків і 1.780 офіцерів; число здобутих гармат
збільшило на 130, а машинних кулеметів на 260.

На території, яка веде до Володимир-Волин-
ського, неперервно створюється сильна армія. Висхід
на захід від Затурки (на захід від Луцька) триває
завоювання. Кілометр від Луцька переміщено несе-
дів напад і вступив експедиційна австрійська
армія.

На захід від Дубна наші війська завдали сер-
дів і вбитих.

На північ від Бучача неперервно пере-
дів напад. Наші війська відбили його і
завдали серйозних втрат.

На пошудів від Дністра наші війська завдали
тяжких поразок російській армії.

На північній частині від Чернівців.
На Буковині ведеться серйозна боротьба з російсь-
кою армією над Прутом між Чернівцями.

На півночі Німці бомбардували присто-
ли Львова, коло Івано-Франківська. На пошудів від Смор-
дів напад на західні частини військ, добувши величезні
шкати на західних частини. Висхід Баранович
і на захід від Івано-Франківська не завдає втрат.

МОСКАЛІ ГОНЯТЬ ГАРМАТАМИ
СВОЇХ ЖОВІТІВ ДО НАПАДУ.

ВІДЕНЬ, 14. червня. — Війна три-
має наразі на цілій боєвій лінії.
В Росії і в Галичині не зайшли жажди
війни зміни; на сім фронті наступ
Москалів поспішно зберігають. На Бу-
ковині на північ і на схід від Черні-
вців російські напади зістали відбиті.

Головна австрійська кавалерія подос-
ла отримати.

На північ від Барановича становаща нім-
ецька австрійська армія була виставлена на сід-
ни російської артилерії. Вечером престо-
ли Москалі до нападів, однак без успіху. Нападів
завдали з величезними втратами для не-
приятеля. На утвореній російській армії росій-
ські гармати розпочали агресію, щоб їх зупинити
і зупинити до повного нападів.

На Волинці і в Галичині до Дністра не за-
шли в боєвій лінії війська ліній.

На північ від Чернівців і на пошудів від
Бучача наші війська завдали Москалям.

МОСКАЛІ МАЛИ ДОТЕПЕР ПОЛОНИ-
ТИ 152.000 АВСТРІЙЦІВ І ЗДОБУТИ
163 ГАРМАТ.

ПЕТРОГРАД, 15. червня. — Остан-
ній віст російського генерального шта-
бу звучить:

«Наступ армії ген. Брусилова триває без пе-
рестанку далі вперед. Німеческі австрійські війська
в різних місцях ставлять сильний опір і переод-
дів протинападів.

«Додаткові звіти вказують, що від початку
наступу наших військ полонено 2.467 офіцерів і
150.000 чоловік. Мим офіцерами, надаючи ся
1 генерал, 3 полковників і 5 лікарів. Наша во-
дина добула складається з 163 гармат, 266 ма-
шинних кулеметів і 171 танків. Сильність наших
здобутих матеріалів є так велика, що помімо не
дасть ся навіть оцінити».

«Останній урядовий лист російського генерально-
го штабу не показує жодних втрат при значних
завоюваннях наших місцевостей. Часті погрози
про завоювання Чернівців Москалями доє не зістали по-
дів.

«Останній урядовий лист російського генерально-
го штабу не показує жодних втрат при значних
завоюваннях наших місцевостей. Часті погрози
про завоювання Чернівців Москалями доє не зістали по-
дів.

ДАЛЬШИЙ НАСТУП РОСІЙСЬКИХ
ВІЙСК СЛАБНЕ.

БЕРЛІН, 15. червня. — Помімо величез-
них зусиль і помімо величезних жертв в
війні Москалі не були в змозі поспішно
зістали далі вперед. Їх наступ на
півночі проти повсюдних крик армії
Гінденбурга зістали відбиті з так величез-
ними втратами, що нового
наступу військ не переривали. Офіційно
успіхи наступу Москалів між Дністром
і Прутом, де переміщали ся через Дні-
стер.

Німеческий генеральний штаб доно-
сить:

«Коло Переволони і на північ від селі місцевості
Москалі підняли новий напад на Івано-Франків-
ське, але зістали відбиті з дуже тяжкими втратами
для неприятеля».

З головної австрійської кавалерії на-
дійшли отримати:

«На північ і на схід від Чернівців армія ге-
нерала Флішера-Балана відбила напад Моска-
лів і удержувала їх зусиль переміщати ся через
річку Прут».

«На півночі від Чернівців російські
війська переміщали боєву лінію, від тигула ся від
Городища до Снітки».

«Коло Вишнівки, на північ від Бучача, над
Стрипкою, ведеть ся завзятий бій».

«На пошудів і на захід від Луцька полонено не-
значну кількість. На боєвій лінії між Рівнем і Ковче-
ном російські дивізії робили зусиль, щоб пере-
правити ся через болотистий терен між річкою
Стрипою і Стоходом. Однак їх наступ зістали від-
биті з дуже тяжкими втратами».

АВСТРІЙЦІ СТРАТИЛИ БІЛЬШЕ В
ПОЛОНЕНИХ НІЖ В УБИТИХ
І РАНЕНИХ.

ПЕТРОГРАД, 14. червня. — Вели-
ке число полонених Австрійців в «ро-
змірно» так коротким часі дозволяє счи-
ти, що наступ російських військ був
несподіваний і переведений з великою
спешністю. Це викликало поміж командантами
австрійських відділів великий за-
колот.

Обчислюючи загальні втрати в битві
після числа полонених, то значно за-
гальні втрати є чотири рази більші від
числа полонених. Сего відношення не
можливо приміняти при оцінюванні втрат
Австрійців в останній битві. Число по-
лонених Австрійців є значно менше від
їх втрат в убитих і рабованих.

В селі снові російської армії знають, що
обчислюючи загальні втрати в битві
після числа полонених, то значно за-
гальні втрати є чотири рази більші від
числа полонених. Сего відношення не
можливо приміняти при оцінюванні втрат
Австрійців в останній битві. Число по-
лонених Австрійців є значно менше від
їх втрат в убитих і рабованих.

В селі снові російської армії знають, що
обчислюючи загальні втрати в битві
після числа полонених, то значно за-
гальні втрати є чотири рази більші від
числа полонених. Сего відношення не
можливо приміняти при оцінюванні втрат
Австрійців в останній битві. Число по-
лонених Австрійців є значно менше від
їх втрат в убитих і рабованих.

В селі снові російської армії знають, що
обчислюючи загальні втрати в битві
після числа полонених, то значно за-
гальні втрати є чотири рази більші від
числа полонених. Сего відношення не
можливо приміняти при оцінюванні втрат
Австрійців в останній битві. Число по-
лонених Австрійців є значно менше від
їх втрат в убитих і рабованих.

В селі снові російської армії знають, що
обчислюючи загальні втрати в битві
після числа полонених, то значно за-
гальні втрати є чотири рази більші від
числа полонених. Сего відношення не
можливо приміняти при оцінюванні втрат
Австрійців в останній битві. Число по-
лонених Австрійців є значно менше від
їх втрат в убитих і рабованих.

В селі снові російської армії знають, що
обчислюючи загальні втрати в битві
після числа полонених, то значно за-
гальні втрати є чотири рази більші від
числа полонених. Сего відношення не
можливо приміняти при оцінюванні втрат
Австрійців в останній битві. Число по-
лонених Австрійців є значно менше від
їх втрат в убитих і рабованих.

НАСТУП МОСКАЛІВ КОШТУЄ ІХ ВЕ-
ЛИКІ ЖЕРТВИ. — ІХ СТРАТИ ТРИ
РАЗІ БІЛЬШІ ВІД АВСТРІЙСЬКИХ.

ЛОНДОН, 14. червня. — З Амстер-
даму доносять, що австрійсько-угорська
головна кавалерія оголосила вісти, в яких
подає, що російські доносення щодо ве-
ликого числа полонених є неправдиві і
сильно переборщені. Російська армія
потерпіла найменше два-три рази біль-
ші втрати ніж війська австрійсько-у-
горської.

Останній урядовий лист російського генерально-
го штабу не показує жодних втрат при значних
завоюваннях наших місцевостей. Часті погрози
про завоювання Чернівців Москалями доє не зістали по-
дів.

Останній урядовий лист російського генерально-
го штабу не показує жодних втрат при значних
завоюваннях наших місцевостей. Часті погрози
про завоювання Чернівців Москалями доє не зістали по-
дів.

АМЕРИКАНСЬКІ ГАРМАТИ І АМУ-
НІЦІЯ УМОЖЛИВИЛИ НАСТУП
МОСКАЛІВ.

ЖЕНЕВА, 14. червня. — Успіхи
в новім наступі на Галичину завдячу-
ють Москалі гарматам і величезній
сильності амуніції, які доставляв Аме-
рика.

В останніх виступах місцевих японських
кораблі перевозили з Америки до Вла-
диостока величезну кількість гранат
і патронів, як також значне число
тяжких гармат. З Владивостока пере-
везено їх сибірською залізницею на по-
ле битви.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

Австрійські війська часописні по-
тверджують се і знімають їх жажди,
що коли б не поміч. Зітвчених Держав,
Москалі не були б ніколи в змозі
перевести новий наступ.

ФОРТ СУВІЛЬ ПІД СТРАШНИМ О-
ГНЕМ НІМЕЦЬКИХ ГАРМАТ.

ПАРИЖ, 15. червня. — Францу-
ський генеральний штаб оголосив от-
рим:

«На західній березі ріки Мей наші війська
завдали приступом німецькі окопи на пошудів від
гариб, «мертвого чоловіка», беручи в полон 3 офі-
церів і 130 чоловік. На північ від Шатанкур
аж до гори «304» німецькі гармати сильно острі-
лювали нашу станову».

«На схід від Вердену неперервно бомбарду-
вали форт Сувіль і доконали укріп-
лення. Бомбардування стас з кожним хвилиною сильніше.

«На протім боєвій фронті не зайшли жодні
важніші зміни».

В АНГЛІЇ:
АНГЛІЯ СТРАТИЛА ДОТЕПЕР 130
ВОЄННИХ КОРАБЛІВ НА
600.000 ТОН.

БЕРЛІН, 14. червня. — Статисти-
чний звіт вказує, що англійська фльо-
та стратила від початку війни около 130
воєнних кораблів на 600.000 тонн. Ся
страфа становить четверту часті цілої
англійської фльо-ти.

До часу останньої великої битви на
морі Англія стратила: 11 dreadnoughts, 15
важних кружаків, 11 менших
кружаків, 30 торпедовців і торпедо-
вих лодок, 20 канонерок і 30 підвод-
них лодок — разом на 460.000 тонн. Ся
страфа побилювали ся втратами в о-
станній битві на морі, які сягають до
140.000 тонн.

ЛЛОЙД ДЖОРДЖ ОБІЙМЕ МІСЦЕ
СЕКРЕТАРЯ ВІЙНИ.

ЛОНДОН, 14. червня. — З досто-
вірних крутін доносять, що Давид Ллойд
Джордж має обійти по Кічнерови мі-
сце секретаря війни. Припускають, що
Ллойд Джордж обійме се становище, о-
станюючи рівночасно на становищі се-
кретаря від амуніції.

Меноване наступити правдоподі-
бно з кілцем сего тижня.

ЛОНДОН, 14. червня. — З досто-
вірних крутін доносять, що Давид Ллойд
Джордж має обійти по Кічнерови мі-
сце секретаря війни. Припускають, що
Ллойд Джордж обійме се становище, о-
станюючи рівночасно на становищі се-
кретаря від амуніції.

Меноване наступити правдоподі-
бно з кілцем сего тижня.

ЛОНДОН, 14. червня. — З досто-
вірних крутін доносять, що Давид Ллойд
Джордж має обійти по Кічнерови мі-
сце секретаря війни. Припускають, що
Ллойд Джордж обійме се становище, о-
станюючи рівночасно на становищі се-
кретаря від амуніції.

Меноване наступити правдоподі-
бно з кілцем сего тижня.

ЛОНДОН, 14. червня. — З досто-
вірних крутін доносять, що Давид Ллойд
Джордж має обійти по Кічнерови мі-
сце секретаря війни. Припускають, що
Ллойд Джордж обійме се становище, о-
станюючи рівночасно на становищі се-
кретаря від амуніції.

Меноване наступити правдоподі-
бно з кілцем сего тижня.

ЛОНДОН, 14. червня. — З досто-
вірних крутін доносять, що Давид Ллойд
Джордж має обійти по Кічнерови мі-
сце секретаря війни. Припускають, що
Ллойд Джордж обійме се становище, о-
станюючи рівночасно на становищі се-
кретаря від амуніції.

Меноване наступити правдоподі-
бно з кілцем сего тижня.

ЛОНДОН, 14. червня. — З досто-
вірних крутін доносять, що Давид Ллойд
Джордж має обійти по Кічнерови мі-
сце секретаря війни. Припускають, що
Ллойд Джордж обійме се становище, о-
станюючи рівночасно на становищі се-
кретаря від амуніції.

Меноване наступити правдоподі-
бно з кілцем сего тижня.

РА РАНО НА МІСЦЕВІСТЬ Сан Ігнаціо, Тенс-
е, яка числить около 200 мешканців. Ві-
длі американської німноти по піго-
дінній битві змусили бандитів до утечі.
Бандити побилиши на побовищі 8 у-
битих; ранених упродовж вони зі со-
бою. По стороні американського відділу
згинувло 3 жовірів, а 6 тяжко ранених.

В політичних і військових крутах го-
ворять ся, що з приводу отсего нового
нападу війна з Мексиком є гвинчуна.

Ходить чутка, що небагом наступити
пошканди на від оружі міліції стейту Нью
Йорк.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

Терпимішу силі американського вій-
ська на границю Мексика оцінюють на
85.000.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper
Published three times a week: Tuesday, Thursday and
Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand
Street, Jersey City, N. J.
Established 1924.
JOSEPH STEKLEWICZ, Editor
Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, Manager
Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the
Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of
October 3, 1917.
Subscription:
United States:
\$2.00 per year
\$0.50 per 6 months
\$0.75 per 3 months
Jersey City, Canada and
other foreign countries:
\$3.00 per year
\$1.00 per 6 months
\$1.50 per 3 months
Single copy 5 cents.
Подписки: чужина 3 гривні.
За нову заявку адрес платити 5 центів.
Address: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Bel non-printing / не вміє друкувати на адресі
"Свобода".
При вказівці чужини навести адресу пош-
тою або чин.
Число телефонів 448 Jersey City.

За всі вказівки поштові в "Свободі" редакція
не відповідає. — Рубрику не зчитати за.

ОБОРОНА УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ
В РОСІЙСЬКІЙ ДУМІ.

На мартовій сесії російської думи
виготовив посол М. Александров з Катеринославщини доповідь промову проти
правительства. Подозреваю, що за думкою
скасовано члени. "The Ukraine" деякі
виписки з його промови. Александров гово-
рив між іншим так:

"Коли ми спитаємо, чому наш за-
мучений народ потерпів такі страдальні
нещастя, то мусимо прийти до переконан-
ня, що це за відчайдушні є наше пра-
вительство і наша політична система.
Образовані верстви відірвані від наро-
да і їх не допускаєшся як зародити ли-
хови; протинно — вони мусять підпо-
магати буди правительства.

"Методи нашого правительства є
прості; вони все віднаючають за необ-
меженою самоволею... Наш народ був
все гноблений; його діяльність все при-
пинювано, а голос протесту душено.
Антикратична Росія зобов'язана, що держа-
ва не може бути відокремлена; вже
сотні літ минула з того часу, коли захід
почав народження сучасного народу. Пра-
влячі круги не хочуть розуміти, що на-
роду не можна трактувати як худобу,
але з ним треба обходитися як з люд-
ським.

"Що ти крути зробили для Росії?
Вони поставили весь народ під вогняний
стан. Вони старалися правити народом
так як череду овець; тим народом, що
лидав таких людей, як Достоевський і
Толстой. Вони мають нахил до вишко-
ливих метод, мають нахил до криміналь-
ної політики, щоб здержати народ в
його розвою".

Описи критикував Александров лю-
дину правительства супроти не-мо-
сковських народів і заклинав йому счи-
няє несправити між націями, що зами-
няють Росію. Далі сказав так:

"Наше правительство не розуміє
жодного поняття через розривлення
національної пристрасі. Ці народи
зроблено відчайдушні за винятком
підданств, обслуговують до державної зради.
Однак мімо всіх спейних ефектів те-
пер вже неможливо обманити Росію.
Нараз треба дивувати ся, який спосо-
бом поширює ся в Росії підданство
і підлість. Принадовий обсерватор мо-
же думати, що в Росії нема ні одного
чесного чоловіка. А прецінь, се непра-
ва. В Росії є чесні люди і правдиві па-
триоти, але, як завжди, не має панув-
ючого підданства. Ми радше стереже-
мо несправити кримінальну ніж не-
справити підданство. Підданство стало в
Росії народною інституцією, піддержу-
ваною народною правительством; воно
буде заростати внаслідок брані, доки
лише буде існувати таке правительство.
Ціле отже замислане і пугає за на-
животою та бажане наповнити переділом
своїм ідеєю є впливом системи, якої
ми (нарі) зовсім не творили.

"Придати, що російському життю на
селя. Ця умова скла народу спочив-
нає з руху політи, фермалів і
зметів. Однак вони відірвані від на-
рода хітським муром. Іх трактує ся
все як бутари, а між народом і ними
поставлено поліційних агентів, котрі
мають доглядати їх "патриотизм". Чи
то думає про те, щоб інформувати
селя про все, що діє ся в країні? До
підданства мають зметати сповістатися
задачу між селянством, яке підданство
завжди робитимуть. Коли міністер

внутрішніх справ обидва розіпнікам
свободу організації, то я на початку
моєї поліційної діяльності попросив від
обидвох. Але треба було піти на до-
думу Росії, щоб обидва були в центрі
робітних організацій і щоб зрозуміти,
що правительство опукнувало
робітничу класу.

"А чи можна поступоване правитель-
ство зглядати Україну уважати за до-
ступне? Сей факт, що український
народ має власну культуру, не повинен
давати причини, щоб правительства во-
рожно відносило ся до сеї культури. Немо-
жлив культурна держава, з вишном нашою,
берегла би її, бо український народ має
власні права до історичного розвитку,
які і Великої Росії. Але замість змушув-
ати національні почування українського
народу, правительство створило поло-
жене жорсткі для України. Цілу ук-
раїнську пресу задоволено, а в Катери-
нослав замінено товариство, яке мало
на цілі поширити просвіту між наро-
дом і яке протом своєї десятилітної
діяльності не дало найменшої причи-
ни до нагани. Я виступаю як їхати до
Катеринослава і дивитися як, як там мо-
ро культуру підопала варварська
нога. Неможило більше вилучувати
свої сеї політики, хіба як, наслідок
свідомого поширення несправити. Не-
розумом є надати, щоб Великої Росії став
Україною, а ще більшою глумотою і
злочинним є домагаи ся, щоб цілий на-
рід вмирає за своєї культури".

Описи надіслав посол Александров
виславне поліційних переступників
на Сибір. Посол Александров є ви-
борним з Катеринославського округу, і
належить до думи до партії "кадетів"
(конституційна демократія). Є се партія
уміркованих конституціоналістів. Перед
місцевим доносил ми до "Вістнику
Синга" в Катеринослав літературного то-
варства ім. М. Крошницького та про
заборону української часописи "Осно-
ва" в Одесі.

КРИК БОЛЮ ІЗ ДАЛЕКОЇ СИБІРІ.

До одного із наших священиків
надійшов тимчасовий ось-такій лист:

Дорогий Товаришу!

Чи пригадаєш собі нашу останню
стрічу у Львові? Ми умовляли ся, як
бі разом жити в Америці, а тимчасом
настала кривава війна. Ти узяв собі в
саму душу похити, а я остав і застав
всім примирити територію війни. Про
потребу Тої ти писав, кілька годин по-
требував наш бійний нарі. Про се мусіла
писати і американська преса. Оуспіли
наші швини... Не жалі би ти терпіння,
коли знаєш, які будуть життя, та що про-
дти на тім полі, зрозуміти нашою кро-
в'ю та слезами. Та війна богата в по-
шулки криваві картини: пожерла вона
дуже людських жертв всіх націй, що
на мою думку, повинна зродити тільки
свободу народам — а не закріпоще-
ня.

І я вникаю чашу горя, та не паріаю,
бо тисячі боїлих потерпали від мене.
Коли "русскі" війська настидали на
Галичину, мого наших людей похва-
ло до Відня. Я остав ся дома як мир-
ний житель і жив в Карпатах. На під-
лий донос одного Поліка (сеї Поліка
— лівинчик, як мого їх тепер, — дом
богом служив для нахили) мене ареш-
тували козакі 7. марта 1915 року.
Однак "русскі" воєнно-поліційні суд
розібрали його, признали, що се була кле-
вета і мене зовсім оправдав. Все так
мене, як поспино-обов'язаного, вислав
адміністрація в глуп Росію. Прийшло ся
іхати етпом разом з каторжниками з
турми до турми. Чи чут ти про "русскі
суді"? Чи знаєш певно про них, бо
читав Толстого і Короленка... Допр-
ва 18. липня і приїхав до Перми і опини-
вся ся на галілійній свободі. Подоба до-
ва стрінула могох людей. Одна части-
на, жде кінця в холодній Сибірі, а дру-
га в глибокій Росії. Наш більше тут в
Пермі; між ними є о. Громішнінський з
Тернополь, старий Фуртук з Бірок,
Фрої Вілюкський з Коломиї і Мик.
Фрої, укітнений богороди.

Турма і етати підірвали мене зор-
родке, а щоб оправити його, треба ді-
ти ся, треба тріпати і відпочинку. Те-
пер служу надирателем (фельдшером) в
психіатричній "Лечебниці". Чи мріяв
я коли, що піду на службу в дім бо-
жественний? Ми говорили про Америку,
а доля кинула мене над Урал. Лічу хо-
чу душі, хоч сам болію. Поліка, а на-
в'язи Жиди, мають свої національні ко-
ленті; тільки ми одні, які діти понево-
леного народу, кинені на власну долю.
Остаєдній мені має служба з бже-
вильних, бо треба дежурити в дені і
ночі, а через те не можна ані в свій

час спати, ані їсти. Сю анжу а пере-
хити, бо проходив в оєнний палаті, хоті-
ти великі мороз. Зате і хорувати. Не
було грошей на їжу!

І чинів в польських часописях, що
Павлюк вже тепер збирають гроші в
Америці на поворот своїх земляків до
місця війни і нагаляв на територіях
дні війни. Вірю, що і наші брати Аме-
риканці, для котрих доля була відрод-
ницька, не забувають за нас. В тих виро-
дках і переломках хвилях маємо право
себе сподівати ся. Ми тут страдаємо,
а наші брати лягли в могилі, або про-
ливають кров в надії, що наш нарід
більше не буде рабом, що нудна і пан-
ська буда не буде затию його за
море, а коли вернуть наші переселенці
з Америки домі, почувати себе разом з
нами свободними громадянами на своїй
рідиній землі — так, як тепер в Америці.

Про себе не можу мого писати. Жду
нестерпимо кінця. Бувають хвилі ве-
селі, а буває, що чую ся пригнобленим і
далеко відую гідками. За душою ду-
маю роєм відданих. Потребую грошей не
лиш для себе, але — так, як сказати —
для загального добра. Приїхав, що мо-
жеш. Гроші найлучше посилає через
банки. Наш тут є понад тисяч людей
рідинних станів; найбільше селян. Пра-
цюємо, учимо ся і пригтовляємо ся до
війни, треба бодіти ті рани, які вій-
на завдала і сче завдасть нашому на-
родови. Що тепер діє ся в нашій бід-
ній Галичині, не знаємо, бо діють нас
кріпкий кордон. Ти певно більше знає-
ш... Що чувають коло Тебе? Як живеш?
Чи швидко зійхав з Пресовським до
Філадельфії? Нашині! Ойкую "ско-
рої відповіди".

Цілую Тебе шпро-сердечно.

Микола Величовський.

Адреса: Росія, Перм, Пенхатри-
теская Левова, надирателем Нико-
лаю Юліановичу Величовському.

Увага: Лист висланий рекомендовано, ліній
показ для місяці. Присмо наші часописи пере-
слати його. Микола Величовський, укітнений
привид, зникне обсерватор в українських кругах,
особливо в часті виборчих кампаній за кандидатуру
проф. Стан. Дітравського.
(З "Нового Жарту").

TARAS SHEVCHENKO.

Wherewith Am I Stricken?

(Translated from the Ukrainian by P. Selver.)

Wherewith am I stricken? Why do I

Why does my heart make ado, weep and

Like a famished child? O heart full of

For what dost thou crave? Why art thou

Dost thou thirst, dost thou hunger, dost

Then slumber, my heart, evermore shalt

Unsheltered and smitten. Let mortals molest

With their raging and railing. O heart,

(close thine eyes.

(St. Petersburg, 13 XI, 1844).

ЧОГО МЕНІ ТЯЖКО?

Чого мені тяжко? Чого мені нудно?
Чого серце плаче, риде, кричить,
Мов дитя годісе? Рідко се трупає,
Чого ти бачиш? Чого ти чекаєш?
Чи ти, чи їсти, чи спати хочеш?
Засни, мов серце, на віки засни,
Нехай, робіть, а люд напівні
Нехай скажеш! Засни, серце, очі!
Петербург, 13. XI. 1844.

3 КАНАДІ.

Протиукраїнська напівня в провінції
Саскачеван.

Сидом за газетою "Фрі Прес" з Він-
ніпегу-желем, тепер і одна англійська
часопис з Саскачевану. Вести підшо-
вну, показують і підказують роботу
проти України в Канаді. Цей газетом
"Фрі Прес" з Саскачевану. Висловлює
наш атакуючий несправити і непра-
вильний закляти проти нас, публікуючи
наш "волей" у "Фрі Прес", редактори
"Фрі Прес" і собі дитиняють. Ідеа хвиля
ж, викликають іні і казати, що такі
козис нас закріпачити такі козис.

Чи редактор, чи хто айдом редакції
"Фрі Прес", шине і який з 4. мая ста-
ноу "Саскачеванскіх диків", прислався
написати Українцям і українським шко-
дам в Саскачевані. Автор нібито інфор-
мує своїх читачів про нас, але проми-
слює, як ані інформую. Пипучу
про українських учителів в Саскаче-
вані, автор каже:

"Ліше троє з них має фахові пере-
глядати, а з їх який 75, або 80, а ш-
стий має другий клас черпають".

Даліше:
"Рахують, що з більше ніж сорок
школах учать лише українською мовою,
навіть в початкових степенях, а майже
в кожній школі учать українською язи-
ком в певних годинах днів".

Пипучу про край, відки ми приїхали,
автор каже, що той край лишини на
нас дуже цінно:

"В цих розбуджених сильний навіл
не лише до поліційних рухів, але й до
тайних організацій".

Не знаєш, де й коли в нас були тайні
організації? Хіба автор міг би нам
сказати. Настрашнися ся нас чоловік, як
той, що недавно писав, що ми робимо
яке канючі на них. Смішні люди.

Здакуно даліше про учителів, пи-
сують:

"The great danger lies in the low
educational standard of teachers in
those schools".

Даліше казати, що наші учителі
свідомо і навмисно ломать регуляри-
ний видлу просвіти і виюють у дитині
любоб до всього українського на шкоду
всього канадського.

При закінченні статі автор неспу-
шно закидає нам, що Українці в Саска-
чевані розвивають округи, де є публіч-
ні школи, а на їх місце заводять при-
ватні школи, що ми не хочемо органі-
зувати публічні округи, що бойкуємо
іх публічну школу, що поступаємо так,
як нам подобає ся, а не так, як вони
роказують і т. п.

Заміток багато до сеї статі не треба,
бо ціл автор знаємо. Хочуть нас о-
чернити, представити в ліхм світлі і
настроїти всю публіку проти нас.

Полемізувати з ними не поможе, бо
вони з той дороги ніколи не звернуть,
хоч би ми що говорили і як доказували, що
вони муть ся. Ціль їх: ставати нам
на ноги, де лише вдасть ся. Нам хіба
лишити ся відійматися ту ногу, на котру
нам стануть і... Хіба зі статі не видно,
як по дитинячому говорять про нас
автор? Правду і щирість викінув в бо-
ло на дорогу.

Найліпшу відправу дав автору сеї
неправдивої статі н. Осип Метас в ан-
глійській часописі "Фінікс" також із
Саскачевану (27. мая). Н. Метас написав
довну статю у відповіді редакторів
"Фрі Прес", в якій дуже відчно опирнувся
закляти й перекрутив автором факти,
показав їх несправити, голосовити і
упереджені, з яким автор написав ста-
то, бо писав про справу, якої не пере-
живав так добре як свої "думи" в устах.

Школа лише, що се може однаста
статя в англійській пресі у відповіді на
нашід редактора "Фрі Прес". Чому всім
українським учителям в Саскачевану не
написати тут і там до англійської прес-
и, а просто й саму редакцію "Фрі Прес"
засипати статями й протестами? Нехай
автор знає, що ми чуємо. Ще тепер
можна!

(Український Голос).

Страшене В. Семенюка.

Дня 2. червня с. р., дві мінути перед
осьмою годиною рано, згинув на шпене-
нній Біль Семенюк, засуджений на
смерть за замордоване в дні 10. червня
1915 р. Івана Вишнівського в Куке-
Крік. Засуджений ішов на смерть від-
важно, а перед повисенням промовив до
зібраних, запевняючи їх, що гине не-
винно.

В супереч отсій заяві засудженого
судія Прендергаст подає до відома, що
Семенюк перед засудженєм признав ся
домоу до злочину.

"Я здержав ся з оповіщенням сеї
признав аж до сеї хвилі, — напав ся
судія до обороны — але тепер додо-
се до відома, щоб ухилити публічно-
му сумлінню".

Василь Семенюк був один з перших,
котрому від довших літ дозволено гово-
рити під підпискою. Він говорив в
крайній зворушенні домажно англійсь-
кою мовою, що не всі могли його зрозуміти.
Вір. о. Канілар, др. І. Перелешини
був зі страченим в останніх годинах від-
повідного яєра. Перед вступленням
під підписку подав Семенюк одному
зі страчених відеу сих свідків, що ма-
ли — як він казав, — присягти криво
проти него, а також малу округу, в ко-
трій зайшов айдом.

Семенюк сказав під підпискою:
"Браті! Я маю сорок літ і ніколи ще не
був караним. Вери, що в ті додній
хвилі на свідків, що я не винен! Я бо-
го не забув. Мене зрублив свідок, що
присягав криво. Того ждня казала не-
правду, що я носив ся з задкою обити
себе чоловіка. Той той свідок, що
свідчив проти мене, що я нібито маю
"пофисувати" його, казали неправду.
Я не можу сказати, хто його казав, бо
не знаю. Я ніколи не любив судити дру-
гих".

Особино одного свідка, котрих по
його гаді казав неправду, згадав Се-
менюк з додній: "До судів не маю жод-
ної".

Ніх перевів Семенюк несправити, і до
підписки згинув ся на годину. Підпи-
сти не хотів, але кождої самої рано ка-
зав шинаро. Вір. о. Перелешини, що бав
з ним в четвер вечер через чотири го-
дини, хотів лишити ся з ним під но-
в, але Семенюк просив його, аби він
спочив. Відтак о. Перелешини виве-
рив до самої рано і лишини ся з вна-
сним до поспадної хвилі.

Коли кат прийшов рано вранці
менюкові руки, він сказав: "Мене
не, не казати!" Але підписку сповістив.
Наперед ішов шериф, потому свідко-
ник, а відтак між двома стражниками і
каждої ними Семенюк. Тринайсті свід-
ки вели під підпискою. Кат хотів по-
макнути на голову чорний мундир,
але Семенюк спинив його такий промови
до зібраних. Відтак надавним сям ка-
товий шов, свідчущий промови мови-
тво, тіло Семенюка зависло на петлі, а
душа його пішла перед Всевисшнього,
що видить все і знає, хто винен. Перед
смертю Семенюк прийняв св. Присто-
вство. Після п'ятинайти мінут лікар
справив смерть.

(Український Голос).

ВИБОРИ НА ПРЕЗИДЕНТА ІДУТЬ.

Давно вже політичне положення в
Зітучених Державах не будило такої
великого заінтересованія, як саме тепер.
Европейська війна має загально-великий
вплив на політику Зітучених Держав і на
всіх кандидатів на будучого президента.

Треба признати, що три черги ви-
селення Америки, се радикали, котрі хо-
чуть передіти як найбільше відчуж-
запорки свободи для всіх, значить ріш-
них прав для всіх і розвою краю під
кождим зглядом: як торговельним так
і публічним. Загал мешканці стоять на
цій становищі, що краса повнен пра-
вити нарід через вибраних себою ре-
презентатив. Цю засаду проголосовано
в американській конституції і її при-
нала Републіканська партія, заложена
свого часу Лінкольном.

Демократична партія, заложена Ді-
ксерсоном, була дійсно демократична,
радикальна. Тепер вона відступила від
своїх засад і перетворила ся прямо в
консервативну. Нео кермуєть капиталі-
сти зі сходу і консервативні з півночі.
Конвенція демократичної виборода
теперішнього президента Вілсона своїм
кандидатом на президента. Вілсон ні-
коли не був і не буде радикалом. Пра-
ва, перед виборами 1912 р. висловив
віль кілька разів радикальні думки, але
як став президентом, ніколи їх не ви-
сказував. На словах і скінчиво ся.

Щодо іменованого кандидата Репу-
бліканської партії, Гюз, то се знаме-
нитий чоловік, дуже енергійний, але не
прогресивний у своїх ідеях. Своєю про-
граму висловив він сейчас по своїм імо-
нованню на кандидата, а крім того є
визаний програмою Републіканської
партії.

Ся програма є дуже широка. Вона
не робить рішнич між горожанам у
розрахунок тут, з уродженням за океаном.
Партія знає в Америці тільки один на-
род, що визнає одні вірності і один
прапор Зітучених Держав. Вона за-
являє ся за широку несправити і
проти воюючих держав в Європі і за
охороно життя американських горо-
жан перед тим же держави.

У внутрішніх справах держави вона
домагає ся охорони робітничих ін-
тересів, казати дітям працювати у фа-
бриках, загального права відшкодо-
вати і загального обмеження робітничих
на випадок поклікання або нещастя. В
цїх створення торговельної фальоти партія
общою ліберальною заплату амери-
канським кораблям, які будуть перево-
зити пошту до Європи. В справі Філіппін
партія не хоче передісною пригнати
ні самостійності, вона стоїть на ста-
новішній доктрині Монро: "Америка для
Американців". Хоче амілі адміністра-
цію, яка за часів Вілсона створила 30
тисяч зовсім не потрібних урядових по-
сід коштом 44 мільйонів доларів. В спра-
ві жіночого права голосованія партія є
за тим, аби про се рішали поодинокі
судії.

На таку менше більше програму
кандидат Гюз. Він приїхав вже до Нью
Йорку, заложив свою головну квартиру в
готелю Астор і відбуває поліційні кон-
ференції, пологожують сотні писем від
своїх прихильників і загальною прихильності
до великої виборчої кампанії. За-
гально надіють ся, що Гюз вийде пре-
зидентом, хоч його противники закла-
ють йому, що він ніколи не буде айдом
жодної нації, а се вже має бути айдом
жодного нічого не робить, аби з отсїх
закляти, але каже, що кождий, хто за-
в'язує, казав, що годить ся на його
програму.

ЗНАЧИТЕ МУЗЯКИ.

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

4000

100
